

Posłanka na Sejm Rzeczypospolitej

Gliwice, dn. 24 kwietnia 2023 r.

Sz. Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

INTERWENCJA POSELSKA

W sprawie zanieczyszczeń rzeki Kłodnicy i innych zbiorników wodnych w obszarze Kanału Gliwickiego w województwie śląskim.

Szanowny Panie Premierze,

Zwracam się do Pana z pilną interwencją w sprawie zanieczyszczeń nieznanymi substancjami, być może nawet ropopochodnymi, rzeki Kłodnicy w obszarze jeziora Dzierżno zaobserwowanych 15 kwietnia oraz masowego namnażania się glonów, w tym również złotych alg, jakie obserwuje się od marca 2023 w Kanale Gliwickim. Stan rzeki kanału i zbiornika jest wysoce niepokojący! Gęsta, śmierdząca i oleista substancja płynęła w kierunku jeziora Dzierżno, a potem rozproszyła się na nim. Następnego dnia (16.04.2023) pojawiły się martwe bezkręgowce i ryby (ciernik i wzdreğa), które obserwowane były wzdłuż brzegu Zbiornika Dzierżno. 17.04.2023 r. w górnym odcinku Kanału Gliwickiego, zwłaszcza w okolicy Śluzy Łabędy, na powierzchni wody zaobserwowano gęstą maź stanowiącą mieszaninę glonów oraz innych bliżej nieokreślonych substancji. Powyżej śluzy stwierdzone zostały pojedyncze duże martwe ryby z bardzo niepokojącymi objawami (przekrwienia na ciele oraz poważnie uszkodzone skrzelą) wskazujące na zatrucie przez złote algi. Sytuacja jest bardzo dynamiczna. Każdego dnia pojawiają się niepokojące sygnały w zbiornikach wodnych w okolicach Kanału Gliwickiego. Eksperti (m.in. profesor Jacek Kubiak i profesor Bogdan Wziątek). podkreślają, że Kanał Gliwicki jest już de facto „zatrutym i zasolonym ściekiem”.

Niezwłocznie w tej sprawie interweniowałam w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie. Przedsiębiorstwo twierdziło, że prowadzi badania, ale problemu nie dostrzegало, a jego publiczne enuncjacje wskazywały na bagatelizowanie problemu. Tymczasem badania dr hab. Wziątka wskazują, że największe zanieczyszczenie wód złotymi algami ma miejsce właśnie w Kanale Gliwickim. Jego obserwacje znalazły również potwierdzenie w raporcie nr 16 [Raport sytuacyjny nr

16/2023 nt. stanu ilościowego i jakościowego rzeki Odry na dzień 19.04.2023 roku Sporządzony w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej na podstawie danych: IMGW-PIB, GIOŚ, GDOŚ, PGW WP], w którym ogłoszono dla górnej części Kanału 1 i 2 stopień zagrożenia. „Alarmująca jest sytuacja jakościowa wody w Kanale Gliwickim (Gliwice Marina i Pyskowice) związana z I II stopniem zagrożenia wyznaczonym w dniu 17 IV 2023 r. Określone stany zagrożenia wynikają z przekroczeń ustalonych norm dla badanych wskaźników w danych punktach pomiarowych. **Ze względu na przypisany I i II stopień zagrożenia istnieje wysokie ryzyko wystąpienia potencjalnego zakwitów złotej algi.**”

To tylko potwierdza fakt, na który wskazują zarówno eksperci jak i współprzewodnicząca Parlamentarnego Zespołu ds. Renaturyzacji Odry posłanka Anita Kucharska-Dziedzic, że zagrożenie ponowną katastrofą w Odrze i Kanale Gliwickim jest bardzo poważne.

Panie Premierze,

Mimo powyższych sygnałów ani rząd ani podległe mu instytucje nie robią nic, aby przeciwdziałać grożącej nam ponownej katastrofie w na Odrze i w Kanale Gliwickim. **Co gorsza, ryzyko przeniesienia złotych alg do dorzecza Wisły jest bardzo wysokie, bo właśnie na Śląsku oba dorzecza są oddalone od siebie tylko o kilka kilometrów.**

Na ostatnim posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Renaturyzacji Odry przedstawicielka Wód Polskich potwierdziła, że instytucje podległe Panu Premierowi nie zrobiły nic, by powstrzymać choć jeden zrzut solanki czy ścieku, które bezpośrednio odpowiadają za namnażanie się złotych alg. Nie wycofano żadnego pozwolenia wodno-prawnego zezwalającego na odprowadzanie ścieków czy wód!

Co gorsza, rząd nie przygotował zapowiedzianego na styczeń planu zarządzania kryzysowego, niezbędnego od dziś, bowiem susza i niskie stany wód mogą doprowadzić do ponownej katastrofy na Odrze i w Kanale Gliwickim, który jest bardziej zasolony niż Bałtyk, i w innych rzekach i zbiornikach wodnych.

Dlatego też proszę o pilną odpowiedź na następujące pytania:

1. Kiedy przygotuje Pan, wraz z podległymi służbami, plan zarządzania kryzysowego na wypadek wystąpienia zagrożeń ekologicznych dla polskich rzek i zbiorników wodnych?
2. Która instytucja w Polsce odpowiada za zapobieganie katastrofom ekologicznym spowodowanym działalnością człowieka? Jak na razie, wszystkie instytucje, w tym zwłaszcza Wody Polskie, umywają ręce.

3. W przypadku braku instytucji o uprawnieniach w zakresie prewencji, czy powoła Pan ją i weźmie za nią osobistą odpowiedzialność?
4. Kto osobiście jest odpowiedzialny za nadzór nad działaniami prewencyjnymi?
5. Czy przekształci Pan niesprawne i niedecyzyjne Ministerstwo Klimatu i Środowiska w Ministerstwo Ochrony Klimatu i Środowiska oraz Zapobiegania Katastrofom Ekologicznym? Najwyższy czas, by w Polsce takie ministerstwo powstało i miało realne instrumenty działania!
6. Kiedy wprowadzony będzie skuteczny system odsalania wód, niezbędny do ochrony polskich wód?
7. **Jakie pilne działania podejmie rząd i podległe mu służby, by nie dopuścić do wystąpienia zakwitów złotej algi w Kanale Gliwickim, o którym to zagrożeniu informuje cytowany wyżej raport Wód Polskich nr 16?**
8. Jakie są procedury, a jeśli ich nie ma, to kiedy zostaną wprowadzone, ograniczające rozprzestrzenianie się złotych alg, a także procedury bioasekuracyjne w południowej Polsce, w dorzeczach Odry i Wisły?
9. Kiedy i jakie prewencyjne rozwiązania systemowe rząd wprowadzi, by nie reagować wyłącznie doraźnie i akcyjnie, i co gorsza całkowicie nieskutecznie?
10. Jakie zabezpieczenia rząd wprowadził, a jeśli nie, to kiedy wprowadzi, żeby zabezpieczyć inne zbiorniki, zwłaszcza dorzecze Wisły, przed przeniesieniem do nich alg?
11. Kto poniesie odpowiedzialność za to, że nie powstrzymano ani jednego rzutu solanki czy ścieku do wód, zaś żadne pozwolenia wodnoprawne nie zostały wycofane?

Proszę o pilną odpowiedź na piśmie.

Z poważaniem,

Posłanka na Sejm

Ze względu na dobro środowiska używana jest głównie korespondencja elektroniczna.

Biuro Poselskie Posłanki Wandy Nowickiej

ul. Mickiewicza 61 /4, 44-100 Gliwice, tel. 661-609-506, biuroposelskie.wnowicka@gmail.com